

Learning management of The Philosophy of Education and Curriculum Development Course through Small Group Discussion and Classroom presentation, 2nd year Bachelor of Education Students, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus

Phra Chai Jinasumano Boonchaiming^{1*} and Prayoon Saengsai¹

¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

*Corresponding author. E-mail: sanya2515_15@hotmail.com

ABSTRACT

This research aimed to (1) study the learning management approach in the Philosophy of Education and Curriculum Development course using the small group discussion and classroom presentation method, and (2) compare the learning outcomes before and after the small group discussion and classroom presentation method. This study was classroom research, studying a population group of 51 second-year students in the Social Studies and Thai Language Teaching Program, Semester 1, Academic Year 2023. The instruments were the Philosophy of Education and Curriculum Development lesson plan and a 20-question multiple-choice test to measure the learning development of students before and after the small group discussion method. The results of the study found that 1) Small Group Discussion is a process that teachers use to help students learn according to the specified objectives by organizing students into small groups of approximately 4-8 people and having students in the group discuss and exchange information and experiences on specified issues, and summarize the group's results before the discussion as a conclusion and present it in class. 2) The results of comparing the learning development of each student found that everyone had increased learning development.

Keywords: Learning Management, Small Group Discussion, Classroom Presentation

การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร แบบอภิปรายกลุ่มย่อยนำเสนอในชั้นเรียนนิสิตครุศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 2

พระใจ ชินสมโน บุญชัยมิ่ง^{1*} และ ประยูร แสงใส¹

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: sanya2515_15@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร ด้วยวิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียน (2) เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียน เป็นการวิจัยในชั้นเรียนโดยศึกษาจำนวนกลุ่มประชากรที่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสังคมศึกษาและการสอนภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ทั้งหมด จำนวน 51 คน เครื่องมือได้แก่แผนการจัดการเรียนรู้ปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร และแบบทดสอบแบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ เพื่อวัดผลพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตก่อนและหลังการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อย ผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 4-8 คน และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสพการณ์ในประเด็นที่กำหนด และสรุปผลของกลุ่มก่อนการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปและนำเสนอในชั้นเรียน 2) ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตแต่ละคน พบว่า มีพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้นทุกคน

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, การสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อย, การเสนอในชั้นเรียน

© 2024 BRJ: Bodhisatva Review Journal

บทนำ

การจัดการศึกษาแต่ละวิชาหรือแต่ละชั้นเรียนจะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเป็นสำคัญ จากการสอนในรายวิชาอื่นๆ ผู้วิจัยได้พบปัญหาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนในบางคนหรือบางกลุ่มว่ายังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงออกแบบการวิจัยโดยจัดการเรียนรู้แบบ การสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและเสนอในชั้นเรียน วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยคือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการจัดกลุ่มเป็นกลุ่มหลักๆ ประมาณ 4-8 คน และ ให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสพการณ์ในประเด็นที่กำหนด และสรุปผลการ อภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม (ทิตานา แคมมณี, 2552) ซึ่งจุดประสงค์ของการสอนแบบอภิปราย คือ การ ฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักใช้ความคิด วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ใช้เหตุผล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เช่น 1) เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตามการเป็น สมาชิกที่ดีของกลุ่ม 2) เพื่อพัฒนาทักษะการพูด การคิด และการฟัง ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีโอกาสฝึกการคิดและ แสดงความคิดเห็น 3) เพื่อส่งเสริมการทำงานแบบประชาธิปไตย 4) เพื่อฝึกค้นคว้าหาข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่เป็น ประโยชน์มาใช้ในการอภิปราย และ 5) เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองโดยการแสดงออกใน การอภิปราย (อัญชลี โทกุล, 2551)

The Teaching Center of Washington University in St. Louis (2019) ยังได้กล่าวถึงเรื่องการสร้าง บรรยากาศที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ การจัดที่นั่งให้สมาชิกในกลุ่มอภิปรายได้มองเห็นและสามารถพูดคุยกันได้

และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือการให้สมาชิกได้มีโอกาสเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การทำกิจกรรมอภิปรายร่วมกันได้ หลังจากนั้นครูจึงเริ่มอธิบายกฎระเบียบ บอกผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเมื่อจบการอภิปรายให้นักเรียนวางแผนและเตรียมการอภิปรายโดยครูบอกจุดมุ่งหมายและกระตุ้นให้นักเรียนวางแผนการในแต่ละขั้นตอนนำมาซึ่งโครงร่างในการอภิปราย ซึ่งในทุกกระบวนการนั้น ครูเป็นผู้ยืมคำถามเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ (The Teaching Center of Washington University in St. Louis, 2019)

จากการที่ผู้วิจัยสอนวิชาปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร (200 204) แก่นิสิตสาขาวิชาสังคมศึกษาและการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 ผู้วิจัยมีความตระหนักถึงหลักและวิธีการสอนที่จะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้แก่นิสิตในหลายรูปแบบ และหนึ่งในรูปแบบการสอนที่ใช้กันบ่อยๆ คือ การสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยด้วยการแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าแล้วนำเสนอในชั้นเรียน โดยเปิดโอกาสให้นิสิตในแต่ละกลุ่มได้ซักถามประเด็นที่สงสัยและอาจารย์ผู้สอนจะช่วยเติมเต็มในประเด็นที่ขาดความชัดเจน ซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการดังกล่าวสอดคล้องกับการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญผู้วิจัยมีความสนใจที่จะใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการดังกล่าว เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าว และวิชาอื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร ด้วยวิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียนของนิสิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาสังคมศึกษาและการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน (Class room Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบนิสิตสาขาวิชาสังคมศึกษาและการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 ในฐานะผู้บรรยายในรายวิชา

1. ประชากรที่ศึกษา

ผู้วิจัยแบ่งนิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสังคมศึกษาและการสอนภาษาไทย ที่ศึกษาอยู่ในภาคการเรียนที่ 1/2566 จำนวน 51 คน ผู้ลงทะเบียนเรียนวิชาปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร แบ่งนิสิตออกเป็น 10 กลุ่มๆ 5 คน เหลือเศษจำนวน 1 คน ให้นำไปเข้ากลุ่มที่ 1 รวมสิ้น 51 คน โดยผู้วิจัยกำหนดหัวข้อไว้ 10 หัวข้อ เพื่อให้นิสิตจับสลากแล้วนำไปศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปอภิปรายกลุ่มย่อย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบจากเนื้อหาของงานกลุ่มที่นิสิตจับสลากได้เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ทั้งก่อนและหลังอภิปรายกลุ่มย่อยในชั้นเรียนปีที่ 2 จำนวน 20 ข้อ เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้แบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ ที่สร้างขึ้นนำไปทดสอบก่อนการศึกษาค้นคว้าหัวข้องานกลุ่ม เพื่อให้นิสิตศึกษาค้นคว้าและนำไปอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) ในชั้นเรียนและนำแบบทดสอบไปดำเนินการทดสอบหลังการเรียนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยอีกครั้ง

4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ร้อยละ วิเคราะห์คะแนนความก้าวหน้าของแบบทดสอบ ก่อนและหลังการสอบอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนก่อนเรียน (Pre-test) ไปเปรียบเทียบกับหลังเรียน (Post-test) เพื่อหาความแตกต่างซึ่งจะแสดงในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบาย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. แนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร ด้วยวิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียน

แนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร ด้วยวิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียน พบว่า การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร ด้วยวิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 4-8 คน และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ที่กำหนดและนำผลการอภิปรายออกมาสรุปของกลุ่มแต่ละกลุ่มก่อนนำเสนอในชั้นเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียนของนิสิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาสังคมศึกษาและการสอนภาษาไทยชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

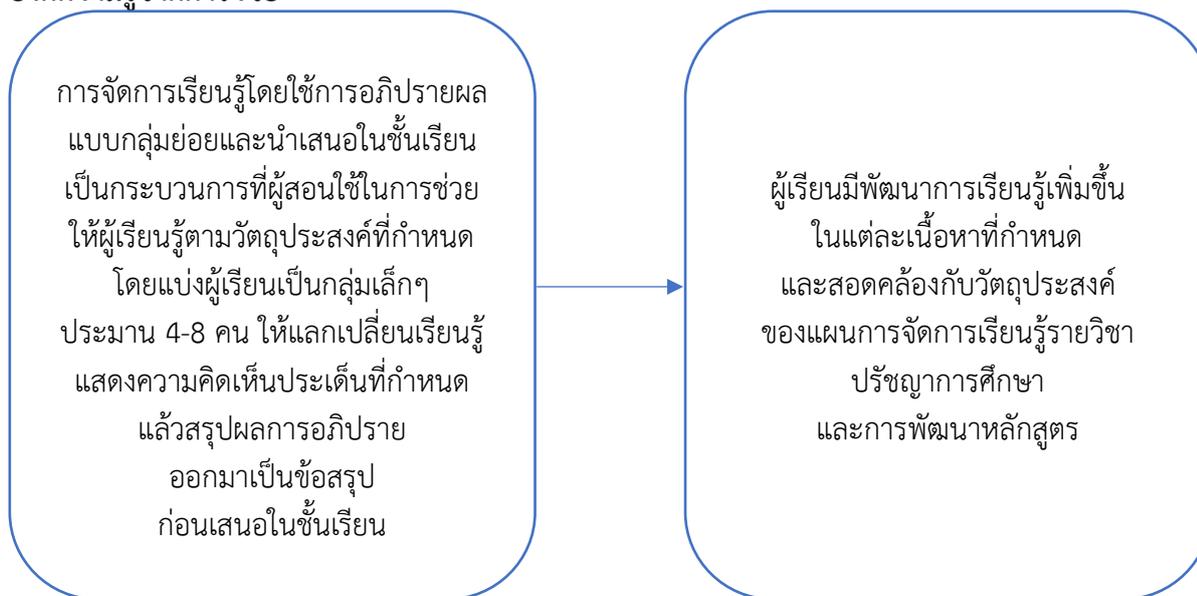
ผลการเปรียบเทียบการเรียนรู้ก่อนและหลังการสอนแบบแบ่งกลุ่มศึกษาอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียน การเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตแต่ละคน โดยนิสิตคนที่ 8,43, มีพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 12 คะแนน (ร้อยละ 60) คนที่ 1,2,3,5,13,21,24,25,35,36 และ 41 มีพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 11 คะแนน (ร้อยละ 55) คนที่ 4,7,11,12,16,19,22,23,28,31,33,37,39,40,45,46,48, และ 49 มีพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 10 คะแนน (ร้อยละ 50) คนที่ 6,9,10,14,15,17,18,26,27,29,30,34,38,42,44,47,50 และ 51 มีพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 9 คะแนน (ร้อยละ 45) คนที่ 20 และ 32 มีพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 8 คะแนน (ร้อยละ 40) ตามลำดับ

อภิปรายผล

หลังศึกษาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร ด้วยวิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียน พบว่า นิสิตแต่ละคนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะว่า นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึงมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์แสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานของ วิภา สุวรรณรัตน์ (2545) กล่าวว่า วิธีการสอนโดยการอภิปรายกลุ่มย่อย เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้เป็นกลุ่มเฉพาะเรื่อง หรือเป็นการแก้ปัญหา และเป็นการให้ผู้เรียนเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม โดยมีผู้สอนมอบหมายงานให้กลุ่ม ผู้เรียนไปศึกษาหาความรู้มาก่อนจากนอกห้องเรียน ผู้เรียนจะเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่มเพราะผู้เรียน จะต้องร่วมกันวางแผนงานของกลุ่ม แบ่งกันทำงานตั้งแต่ต้นจนจบ ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึงมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคลทำให้พัฒนาทักษะต่างๆ ยังได้ข้อมูลที่หลากหลายกิจกรรมรู้สึกเร็วขึ้น และบางกิจกรรมที่ค่อนข้างใช้เวลาหากพอสมควรและผู้เรียนต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของการอภิปรายที่ดีจึงจะประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้

ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการสอนแบบแบ่งกลุ่มศึกษาอภิปรายกลุ่มย่อยนำเสนอในชั้นเรียน พบว่า การเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตแต่ละคน หลังการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยมีพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ อัมพรพุด (2562) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปราย เรื่อง สิทธิมนุษยชนที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนสังคมศึกษาโดยใช้การอภิปรายมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

หลังศึกษาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร ด้วยวิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้นเรียน พบว่า นิสิตแต่ละคนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการสอนแบบแบ่งกลุ่มศึกษาอภิปรายกลุ่มย่อยนำเสนอในชั้นเรียน พบว่าการเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตแต่ละคน หลังการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยมีพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

- 1.1 การจัดการเรียนการสอนแบบการอภิปรายกลุ่มย่อยขณะจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรคอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือให้ครบทุกๆ กลุ่ม เป็นการกระตุ้นให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นของตนเองได้เป็นอย่างดี
- 1.2 ผู้สอนควรวางแผนและเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนจะจัดการเรียนการสอน
- 1.3 การแบ่งหน้าที่ในแต่ละกลุ่มควรฝึกให้นิสิตทำงานเป็นทีมและมีการหมุนเวียนสับเปลี่ยนกัน เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและครูตามที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ มาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ให้กับนิสิต เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนิสิต

2.2 ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ไปบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ทิตนา แชมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์
- พรพรรษ อัมพรพฤต. (2562). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปราย เรื่อง สิทธิมนุษยชนที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- วิภา สุวรรณรัตน์. (2545). ผลการสอนแบบอภิปรายกลุ่มต่อความรู้และเจตคติเรื่อง การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- อัญชลี โทกุล. (2551). พฤติกรรมและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยวิธีการใช้คำถามผสมผสานกับการอภิปรายและการแก้ปัญหา. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- The Teaching Center Washington University in St.Louis. (2019). Teaching with Discussions. Retrieved from <https://teachingcenter.wustl.edu/resources/teaching-methods/discussions/teaching-with-discussions/>.